

Simonyi Zsigmond helyesírási verseny

Versenykiírás a 2023/2024-es tanévre

A versenyt az Anyanyelvápolók Erdélyi Szövetsége (AESZ), az Oktatási Minisztérium Kisebbségi Főosztálya, a Fehér Megyei Tanfelügyelőség és a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium szervezi a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszéke szakmai felügyeletével, a szaktanfelügyelők és/vagy a módszertani körfelelősök, valamint az erre hosszú távon vállalkozó magyartanárok segítségével az általános iskolák V–VIII. osztályos tanulói számára. A Kárpát-medencei döntő szervezője a Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kara.

A verseny célja: anyanyelvünk ápolása, a nyelvhasználat iránt érzett felelősségtudat és az anyanyelv szeretetének erősítése. A versenyen a diákok helyesírási képességét mérjük.

A verseny egységes módon lehetővé teszi a részvételt minden egyes általános iskolás számára, tekintet nélkül arra, hogy az ország mely régiójában él.

A verseny iskolai, megyei és országos fordulóján a versenyzők évfolyamonként más-más tollbamondást írnak, és más-más helyesírási feladatlapot töltenek ki. Az országos fordulón a versenyzők digitális feladatlapot oldanak meg. A versenyen kb. 90 perc áll a diákok rendelkezésére. A tollbamondás időtartama nincs korlátozva, a feladatlapok kitöltésének időtartama 60 perc. Holtverseny esetén a tollbamondások döntenek. A javítás és értékelés részleteit a feladatlapokhoz mellékelt útmutatók tartalmazzák. (A feladatlapokhoz részletes kulcsot, a tollbamondásszövegekhez részletes útmutatást küldünk.)

A Kárpát-medencei döntőt személyes jelenléttel, de digitális verseny formájában szervezi meg a Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Kara. A döntőn a versenyzők minden évfolyamon más-más digitális feladatlapot töltenek ki a központi szervezők által megadott feltételekkel.

A megyei és országos forduló anyagát a verseny megkezdése előtt – a titkosítás szabályainak betartásával – csak a versenyfelelős kolléga tekintheti meg. A verseny anyagát a verseny megkezdése előtt még fénymásolás céljából sem láthatja olyan szervező kolléga, akinek a versenyen saját tanítványa vagy saját gyermeke indul. Ilyenkor a fénymásolást más, független kollégára szükséges rábízni.

Az első, iskolai forduló kivételével minden fordulón a diákok sorszámot kapnak. Csak a javítás befejezése után szabad a sorszámokat a diákok nevével azonosítani. A helyesírási verseny minden fordulójának anyagát 1 évig meg kell őrizni. A versenyzőknek, valamint a felkészítő tanároknak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy előre egyeztetett időpontban megtekintsék saját feladatlapjukat és saját tollbamondásszövegüket, illetve saját diákjuk munkáját.

A megmérettetés elsődleges színtere az az intézmény, amelyben a versenyzők tanulmányaikat végzik. Itt rendezik meg az **iskolai fordulót**, amelyen az iskola minden diákjának részvételét javasoljuk. Az **iskolai fordulót** az iskola magyartanára(i) szervezi(k). Az eredmények alapján kijelölik a továbbjutókat a megyei szakaszra.

Az iskolai fordulók időpontja nem rögzített, de azt **2022. november 14. december 9.** között kell megtartani.

Az **iskolai forduló** feladatlapjainak, megszerkesztéséről, sokszorosításáról, a javítás megszervezéséről stb. a helyi szervezők maguk gondoskodnak.

Az iskolai versenyek feladatlapjait és tollbamondásait a versenyt követő 2 napon belül ki kell javítani, az eredményeket az adott iskolában közzé kell tenni, a továbbjutók adatait (név, évfolyam, iskola neve, település, iskola címe, iskola e-mail címe, a felkészítő tanár adatai, elérhetősége) pedig a megyei versenyfelelősnek kell továbbítani (beérkezési határidő 2022. december 11.). A megyei versenyfelelős a megyei adatokat a jelen szabályzathoz mellékelt Excel-táblázatba összesítve küldi el az aesziroda@gmail.com címre 2023. december 14-ig.

A **megyei fordulót** a szaktanfelügyelők, a módszertani körök felelősei és az erre hosszú távon vállalkozó magyartanárok rendezik. A verseny feltételeiről, a javítócsopotról és az

ellenőr(ök)ről a megyei forduló szervezői gondoskodnak. (Az ellenőr(ök) feladata a javítás egységesítése és esetleges felülbíráása.) Ez az alkalom lehetővé teszi azt is, hogy a javítás idején a versenyzők és a kísérők aktuális nyelvi-nyelvhasználati kérdéseket vitassanak meg.

Azt, hogy egy adott megyében a megyei fordulóra hány diák juthat tovább, és melyek a továbbjutás feltételei, az egyes megyék maguk döntenek el. Ezt a belső versenyszabályzatot a megyei versenyfelelősök 2023. november 14-ig rögzítik, és ismertetik az iskolai fordulók szervezőivel.

Többszorosított megyékben **javasoljuk**, hogy az iskolai forduló (évfolyamonként és iskolánként) két-két győztese képviselhesse az intézményt a megyei fordulóban, abban az esetben, ha az adott iskolában nincs több mint két párhuzamos osztály. Három párhuzamos osztály esetén évfolyamonként három-három diákot lehessen küldeni a megyei fordulóra, négy párhuzamos osztály esetén négyet-négyet, öt vagy annál több párhuzamos osztály esetén ötöt-ötöt. A megyei fordulóra való továbbjutáshoz minimum 130 pontot kelljen elérni a kétszázból. Azokban a megyékben, ahol vannak működő módszertani körök, ez kiegészíthető azzal, hogy abban az esetben, ha egy adott módszertani körhöz tartozó összes iskolából adott évfolyamon senki nem éri el a száz pontos határt, a módszertani körhöz tartozó iskolák számától függetlenül évfolyamonként egy diák juthasson tovább a megyei fordulóra. Szórványmegyékben az alacsonyabb ponthatár meghatározása lehet célszerű.

A megyei forduló feladatlapjait a verseny napján kell kijavítani. A feladatlapokat, a tollbamondásokat és a javítókulcsokat a verseny megyei szervezői e-mailben kapják meg 2024. március 22-én. A feladatok sokszorosítása/másolása a szervezők feladata.

A megyei fordulók időpontja egységesen **2024. március 23. (szombat), 10 óra**. A szabályzat értelmében tehát egyetlen megyében sem lehet – semmilyen kivételes indokkal – ezen időpont előtt vagy után megrendezni a versenyt. A megyei fordulón részt vevő versenyzők és kísérő tanáraik költségeivel kapcsolatos kiadásokat nem áll módunkban megtéríteni. De ezt a kellő anyagi háttérrel rendelkező iskolák, illetve helyi, megyei tanácsok, alapítványok, támogatók megtehetik.

A Simonyi Zsigmond helyesírási versenynek 2009-től van **országos** döntője. A megyei fordulók eredményei alapján megyénként a magyarul tanuló diákok összlétszámának függvényében Hargita megyéből 9, Maros megyéből 8, Kovászna megyéből 7, Bihar, Kolozs és Szatmár megyéből 6-6, Arad, Brassó, és Szilágy megyéből 4-4, Beszterce-Naszód, Fehér, Hunyad, Maramaros és Temes megyéből 3-3, Bákó és Széchenyi megyéből, valamint Bukarestből 1-1 diák juthat tovább az országos döntőre. Az alsó ponthatár 130 a maximális 200 pontból, de kivételes esetekben az egyes megyék maguk döntenek el (a megyei forduló eredményeinek függvényében), hogy az adott keretszámoknak megfelelően milyen kritériumok alapján választják ki azokat a diákokat, akiket legesélyesebbnek tartanak arra, hogy az országos fordulón jól szerepeljenek. Az egyetlen kritérium, hogy azokból a megyékből, ahonnan legalább 4 diák juthat tovább az országosra, minden évfolyamról bekerüljön a legjobb a továbbjutó csapatba.

Az egyes megyékben fennmaradt helyek az érdeklődés függvényében és az elért pontszámok figyelembevételével visszaoszthatók.

Az országos döntőre továbbjutók adatait (név, személyi szám – CNP –, osztály, iskola, helység, megye, felkészítő tanár neve, pontszám) valamint a kísérőtanár adatait a megyei szervezők a döntőt szervező iskolának a simonyi.erdely@gmail.com címre küldik el. Minden megyéből csak egy kísérőtanárt tudunk fogadni. Beküldési határidő 2024. március 28.

Az országos döntő színhelye Nagyenyed, Bethlen Gábor Kollégium. Időpontja: 2024. április 26–28. **A versenyre április 27-én szombaton 10 órától kerül sor (megnyitó ünnepség 9.00 órától).**

Az országos verseny győztesei (évfolyamonként 3-3) képviselik majd Romániát a budapesti, Kárpát-medencei döntőben. Időpontja **2024. május 24–26., verseny május 25. szombat.** Az utazással kapcsolatos kérdésekről, valamint a kísérőként felkért felkészítő tanárokról az AESZ a döntőn résztvevő diákok ismeretében dönt. A kísérő tanárok feladata a diákok állandó felügyelete és a szabadidős tevékenységek megszervezése.

Megjegyzések: Holtverseny esetén bármilyen szintű versenyen a tollbamondások döntenek. Ha ez sem dönti el a holtversenyt, akkor a gyerekek helyezését a feladatlapban megoldott, sorrendben a legmagasabb pontszámú gyakorlatok alapján szükséges meghatározni.

A verseny témája, ismeretanyaga, a felkészüléshez felhasználható irodalom

A verseny egyes fordulóra évfolyamonként a tantervben szereplő helyesírási ismeretekből kell a tanulókat felkészíteni. Ehhez bármilyen helyesírási gyakorlókönyv használható, amit a magyartanár jónak tart. A felkészüléshez ajánljuk, hogy a korábbi versenyek feladatlapjait is tekintsék meg/át (<https://simonyi.kre.hu/?p=110>).

A versenyre való felkészüléshez ajánljuk a tantervi követelményeknek megfelelő tankönyveket, valamint *A magyar helyesírás szabályai* 12. kiadását (Akadémiai Kiadó) és a *Kis magyar helyesírást* (Akadémiai Kiadó). A 2022-ig megrendezett versenyekhez kapcsolódó mintafeladatokat a verseny honlapján és az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat 2015/1. és 2016/3. számában (<http://www.anyanyelv-pedagogia.hu>), illetve a versenyhez megjelent korábbi segédkönyvekben lehet megtalálni. A felkészüléshez ajánljuk a [https://www.nkp.hu/Okostankönyv Magyar nyelv helyesírási feladatait](https://www.nkp.hu/Okostankönyv/Magyar_nyelv_helyesirasi_feladatait), valamint a Tinta Könyvkiadó anyanyelvi kompetenciafejlesztő munkafüzetét.

A versenyfordulók feladattípusai és a javítás módja

Minden fordulóban a tanulók évfolyamonként eltérő tartalmú és fokozatosan növekvő nehézségi szintű helyesírási feladatlapokat töltenek ki. A helyesírási feladatlapok különböző típusú feladatokat tartalmaznak: feleletválasztó, csoportosító, párosító, igaz-hamis stb. A feladatlapok alapvetően gyakorlati, alkalmazó jellegű feladatokból és kb. 25%-ban a helyesírási szabályok ismeretével kapcsolatos elméleti feladatokból állnak.